

2008-09-23

BILAGA 1

Projektplan Elsmart Bromma — Brommapojken

Projekt Elsmart Bromma genomfördes under 2009 av Bromma stadsdelsförvaltning, Stockholms stad.

Bakgrund

Under ett år skall Bromma stadsdelsförvaltning

- kartlägga sin elanvändning
- minska sina elkostnader i förskolorna
- planera för ytterligare minskning av elkostnaderna i stadsdelen

Till sin hjälp tar Bromma stadsdelsförvaltning en person med arbetsuppgifter och resurser enligt nedan. Milstolpar som gör att det går att följa att projektet drivs enligt plan finns också med i detta dokument, liksom visionen för projektet (sist i dokumentet).

Projektgruppen består av Ann Timm, Elin Olaisson, Åke Isaksson och Anna Werner. Projektgruppen ”sätter sig in i” elstatistiken för Bromma och kartlägger elanvändningen på förskolorna. Projektgruppen väljer ut vilka förskolor som ska energiinventeras och vilka som ska få nya belysningsarmaturer, respektive vitvaror. Det är t ex inte lönt att byta ut belysningen på någon av de åtta ”paviljonger” som Bromma stadsdelsförvaltning endast använder temporärt.

Arbetsuppgifter för Brommapojken

ÅF följer inledningsvis med Brommapojken/-flickan på energiinventeringar och ”utbildar” honom/henne. Därefter handleder ÅF.

Brommapojken/Brommaflickan ger sig själv ut på energiinventeringar och

- rapporterar verksamhetstider per termin till SISAB
- installerar energibesparande utrustningar
- aktiverar energisparfunktion på datorer
- utbildar förskolepersonal i energieffektivt beteende, t ex vid användning av tvättmaskin, matlagning etc
- ser till att riktlinjer för hur förskolan kan minska sin elanvändning finns tillgänglig i befintlig arbetsplatspärm till nytta för kommande förskolepersonal
- skriver rapport efter besiktning
- dokumenterar energibesparande utrustning; vad som installerats inom projektet
- följer upp användandet av energibesparande utrustning och, om möjligt, resultatet av gjorda investeringar

Punkterna ovan är en loop och målet är att tjugosex förskolor ska ”tas om hand” på detta sätt. Fem av dessa förskolor ska få en energiinventering med mer omfattande investeringar som följd vilket organiseras av Brommapojken/Brommaflickan.

Brommapojken/Brommaflickan följer regelbundet upp elanvändningen i de utvalda förskolorna via förbrukningsuppgifter från Fortum. Vid projektets slut görs en sammanställning av energibesparing och en beräkning på minskade kostnader för de utvalda verksamheterna, inklusive en jämförelse med verksamheter där inga specifika insatser gjorts.

I mån av tid kommer han/hon att kartlägga elanvändningen för övriga verksamheter, samt rapportera även deras verksamhetstider till SISAB.

Resurser för Brommapojken

Dator, mobiltelefon, enkel mätutrustning

Beslut från stadsdelsnämnden kan ge budget

Stöd från ÅF

Stöd från Bromma stadsdelsförvaltning

Åke Isaksson;

Elin Olaisson;

Projektanknutna arbetsuppgifter inom den ordinarie förvaltningen

Slutresultatet av projektet ska spridas både inom Bromma stadsdelsförvaltning av de personer i projektgruppen som är anställda av Bromma stadsdelsförvaltning, liksom inom staden av Energicentrum.

Nedan uppräknade arbetsuppgifter hör inte till Projekt Brommapojken, men nämns här eftersom de berör hans arbete.

- Under 2009 ska riktlinjer för miljöarbetet inom Bromma stadsdelsförvaltning tas fram, där energibesparande åtgärder utgör en viktig del. (Brommapojken sprider dessa riktlinjer till de förskolor som han besöker.)
- Projektet ska marknadsföras inom förvaltningen och gentemot SISAB i syfte att öka engagemanget inom förvaltningen.
- Diskussionsmöten ska genomföras med Energicentrum, SISAB och Miljöförvaltningen för att arbeta med incitament för energibesparingar på ett övergripande plan.

Milstolpar för projektet

1. 1 juni 2009 - seminarium om stadsdelens energianvändning, vilka är de största miljöbovarna, vad har hittills uppnåtts inom projektet?
2. 1 juni 2009 - information på nätet om Brommas riktlinjer för miljöarbete inklusive energibesparande åtgärder
3. 1 dec 2009 - arbetsplatspärmor har uppdaterats med rutiner för Brommas miljö- och energiarbete
4. 1 mars 2010 - slutseminarium om projektets resultat

Vision

- Stadsdelsförvaltningen skall få en bild över hur stadsdelens energianvändning ser ut och vad man kan förbättra
- kunna följa och analysera den enkelt via statistik
- samt ha påbörjat en drastisk minskning av den.
- Ha underlag för att göra en bedömning om det är lönsamt att anställa en person som arbetar aktivt enbart med energifrågor
- Sänkt energikostnad inom de fem utvalda verksamheterna med 20 procent, övriga medverkande verksamheter med 5 procent.

Projektmål

För projektet formulerades följande mål under 2009

- 1) el-inventering genomförs och dokumenteras på 26 förskolor
- 2) el-besparande åtgärder föreslås, genomförs och dokumenteras på berörda förskolor
- 3) minst 50 % av personalen på var och en av de berörda förskolorna får utbildning i energieffektiviserande åtgärder och känner till riktlinjerna för miljöarbetet
- 4) tillgängliga medel i projektet investeras i elbesparande åtgärder på minst fem av förskolorna
- 5) elanvändningen mätt i kWh/m² följs upp och jämförs före och efter genomförda åtgärder på de berörda förskolorna och beräkningar på den ekonomiska effekten görs
- 6) elanvändningen minskar med 20 % på förskolor som får omfattande investeringar och med 5 % på övriga 21 förskolor
- 7) minst två utbildningstillfällen i energieffektivisering genomförs för övriga miljöombud och enhetschefer på förvaltningen som inte ingår i de 26 utvalda förskolorna
- 8) en slutrapport tas fram där genomfört arbete och effekter mätt både i kWh/m² samt i ekonomiska termer redovisas samt förslag till hur förvaltningen bör fortsätta arbeta med energieffektivisering.

Samverkan med förskolor i Bromma stadsdelsförvaltning

Abrahamsbergsvägen 92	Nyängsvägen 66*
Ankarstocksvägen 12	Olovslundsvägen 19
Björnsonsgatan 4	Osmundsvägen 6
Bävervägen 43	Ringarstigen 2
Författarvägen 29	Smedslättsvägen 71
Gliavägen 130	Söderberga Allé 10
Gliavägen 128	Tunnlandsvägen 30
Grundtvigsgatan 33	Vadmalsvägen 5
Grundtvigsgatan 21	Vinjegatan 31
Gustav III:s Väg 36	Vinjegatan 25
Kilsbergsvägen 9	Vinjegatan 8
Kiselgränd 20	Vinjegatan 33
Klintbacken 11	Vultejusvägen 15 A+B
Korsvägen 16	Vultejusvägen 15 C+D+E
Margretelundsvägen 73	Ålstens skogsväg 19
Marklandsbacken 2	Ålstens skogsväg 21
Nyängsvägen 49	